

ความรู้เบื้องต้นกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพเวชกรรมและการต่อสู้อัตโนมัติ

นพ.พินิจ หิรัญโชติ ๐๘๑-๘๕๗-๓๗/๒๗/
E-mail : pinit_nkp@hotmail.com
ID Line : pinithirunyachote หรือ หมายเลขโทรศัพท์
กรรมการแพทยสภา โดยการเลือกตั้ง ๘ สมัย
กรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
ที่ปรึกษากฎหมายการสาธารณสุข สนช.
ผอ.รพ.สมุทรสาครคนที่ ๗ (๒๕๓๙-๒๕๔๕)
ผอ.รพ.นครปฐมคนที่ ๑๒ (๒๕๔๕-๒๕๕๒)

วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๐
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ประวัติการศึกษา นพ.พินิจ หิรัญโชติ		
คุณวุฒิ	สถานที่ศึกษา	พ.ศ.
๑. แพทยศาสตรบัณฑิต	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	๒๕๑๕
๒. วุฒิบัตรศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	๒๕๑๙
๓. นิตยศาสตรบัณฑิต	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	๒๕๑๑
๔. รัฐศาสตรมหาบัณฑิต(บริหารธุรกิจ)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	๒๕๓๗
๕. นักบริหารสาธารณสุขชั้นสูง รุ่น ๑๑	กระทรวงสาธารณสุข	๒๕๓๘
๖. ประกาศนียบัตรกฎหมายมหาชน	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	๒๕๔๕
๗. ประกาศนียบัตรหลักสูตรการบริหารภาครัฐและกฎหมายมหาชน รุ่น ๕	สถาบันพระปกเกล้า	๒๕๔๘
๘. ประกาศนียบัตรหลักสูตรวิชาความรู้	สำนักฝึกอบรมวิชาความรู้แห่งสภานายความ	๒๕๕๙

ประวัติการศึกษา นพ.พินิจ หิรัญโชติ		
คุณวุฒิ	สถานที่ศึกษา	พ.ศ.
๙. อบรมประกาศนียบัตรการพัฒนาทักษะ และแนวคิดพื้นฐานการไกลเกลียด้านสธ.ด้วยสัณตวิธี รุ่นที่ ๕	ศูนย์สันตวิธีสาธารณสุข สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข	๒๕๕๐
๑๐. ประกาศนียบัตรชั้นสูงการพัฒนาศักยภาพนักเจรจาไกลเกลียดกลางด้านการแพทย์และสธ. รุ่น ๕	ศูนย์สันตวิธีสาธารณสุข สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข	๒๕๕๐
๑๑. บริหารธุรกิจบัณฑิต(การบัญชี)	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	๒๕๕๑
๑๒. บริหารธุรกิจบัณฑิต(การเงินการธนาคาร)	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	๒๕๕๔
๑๓. ประกาศนียบัตรหลักสูตรกรม.ปค.และวิธีพิจารณาคดีปค.ตามมาตรฐานก.ศป.รับรอง	ศาลปกครอง	๒๕๕๖

ประวัติการศึกษา นพ.พินิจ หิรัญโชติ		
คุณวุฒิ	สถานที่ศึกษา	พ.ศ.
๑๔. ประกาศนียบัตร หลักสูตรผู้ประกอบการธุรกิจสำหรับหม่าทรีบี	CRE-KU	๒๕๕๖
๑๕. ประกาศนียบัตร หลักสูตรธรรมาภิบาลสำหรับผู้บริหารการแพทย์รุ่นที่ ๑	สถาบันพระปกเกล้า	๒๕๕๖
๑๖. อบรมหลักสูตรกฎหมายวางแผนภาษีขั้นสูง	สภานายความ	๒๕๕๗

ประวัติการทำงาน นพ.พินิจ หิรัญโชติ	
ตำแหน่ง	ปี พ.ศ.
๑. หัวหน้ากลุ่มงานศัลยกรรมออร์โธปิดิกส์	๒๕๑๙-๒๕๓๒
๒. หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุการแพทย์	๒๕๓๘-๒๕๓๒
๓. รองผอ.ฝ่ายการแพทย์โรงพยาบาลนครปฐม	๒๕๓๒-๒๕๓๙
๔. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมุทรสาคร คนที่ ๗	๒๕๓๙-๒๕๔๕
๕. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลนครปฐม คนที่ ๑๒	๒๕๔๕-๒๕๕๒
๖. ประธานชมรม รพศ./รพท.	๒๕๕๓-๒๕๕๔
๗. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านสาธารณสุขของ กต.ตร จ.นครปฐม	๒๕๕๒-๒๕๕๓
๘. ประธานชมรมบัณฑิต มสธ. จ.นครปฐม	๒๕๕๓-๒๕๕๕
๙. คณะกก.ควบคุมคุณภาพมาตรฐานและบริการสธ.	๒๕๕๖-๒๕๕๕

(พ.ร.บ.หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕)

ประวัติการทำงาน นพ.พินิจ หิรัญโชติ	
ตำแหน่ง	ปี พ.ศ.
๑๐. ประธานมูลนิธิพัฒนาโรงพยาบาลนครปฐม	๒๕๕๖-๒๕๕๗
๑๑. ประธานมูลนิธิคนใจอ่อนถาโรงพยาบาลนครปฐม	๒๕๕๒-๒๕๕๗
๑๒. ที่ปรึกษากฎหมายการสาธารณสุขของวุฒิสภา	๒๕๕๕-๒๕๕๗
๑๓. กรรมการแพทยสภา (โดยการเลือกตั้ง ๘ สมัย)	๒๕๕๕-๒๕๕๘
	๒๕๖๐-๒๕๖๒
๑๔. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ สภามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	๒๕๕๒-ปัจจุบัน
๑๕. กรรมการกลางของแพทยสมาคม	๒๕๕๒-ปัจจุบัน

ประวัติการทำงาน นพ.พินิจ หิรัญโชติ	
ตำแหน่ง	ปี พ.ศ.
๑๖. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ตามพ.ร.บ. หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔	๒๕๔๔-ปัจจุบัน
๑๗. ที่ปรึกษาคณะกรรมการสาธารณสุข สสนช.	๒๕๔๔-ปัจจุบัน
๑๘. อนุกรรมการสาธารณสุขด้านบริการ สปช.	๒๕๔๔-ปัจจุบัน

หัวข้อบรรยาย
๑. ตัวอย่างคดีเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพเวชกรรม
๒. ความรู้เบื้องต้นกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพเวชกรรมและการต่อสู้คดี
๓. สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกแพทยสภา

หมายเหตุ : 1. PowerPoint ความรู้เบื้องต้นกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพเวชกรรมและการต่อสู้คดี (จำนวน 60 สไลด์)
2. เอกสารแนบท้าย

๑. ตัวอย่างคดีเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพเวชกรรม
๑.๑ คดีแพ่ง : ความพิการแต่กำเนิด
๑.๒ คดีอาญา : ประมาท
๑.๓ คดีหลักประกัน : ซอร์บเงินช่วยเหลือเบื้องต้น
๑.๔ คดีจริยธรรม
(๑) มาตรฐานการประกอบวิชาชีพเวชกรรม
(๒) ไม่เคารพกฎหมายบ้านเมือง
(๓) มาตรฐานการประกอบวิชาชีพเวชกรรมและดำรงตนไม่สมควรในสังคม โดยธรรมและไม่เคารพกฎหมายบ้านเมือง

๑.๑ คดีแพ่ง : ความพิการแต่กำเนิด
๑) โจทก์ที่ ๑ ตลอด โจทก์ที่ ๒ โดยโจทก์ที่ ๒ พิจารณาแต่กำเนิด โจทก์ทั้งสองฟ้องเรียกค่าเสียหายจากแพทย์ ในคดีคลอดพิจารณาแต่กำเนิด ศาลพิพากษาให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทน
(๑) เนื่องจากศาลเห็นว่ากรกระทำของแพทย์ เป็นการไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ต้องบอกกล่าวหรืออธิบาย ถือเป็นภาระละเว้นปฏิบัติหน้าที่ต้องระวัง การกระทำดังกล่าวจึงต้องรับผิดชอบในเรื่องของการประมาทเลินเล่อ การที่โจทก์ที่ ๒ มีความพิการ เปรียบได้กับทุพพลภาพ อันเกิดจากแพทย์เป็นผู้ทำ จำเลยจึงกระทำละเมิดต่อโจทก์ทั้งสอง

๑.๑ คดีแพ่ง : ความพิการแต่กำเนิด
(๒) การที่แพทยสภามีคำวินิจฉัยอย่างไร หากผู้พันศาลไม่ ยึดทั้งคำวินิจฉัยของแพทยสภา มิได้มีการวินิจฉัยถึงความยินยอมที่ไม่ได้บอกกล่าว อันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไข้ ที่จะได้รับการอธิบาย จึงไม่อาจนำมาปรับใช้ได้เลย
หมายเหตุ : คู่มือสารแนบท้าย ๑ (คดีแพ่ง ความพิการแต่กำเนิด คำพิพากษาศาลชั้นต้น ๒๕ 5.ค. ๒๕๕๒)

๑.๑ คดีแพ่ง : ความพิการแต่กำเนิด
๒) โจทก์ฟ้องเรียกค่าเสียหายจากแพทย์ ในคดีที่โจทก์คลอดก่อนกำหนด และโจทก์สมองฝ่อเสียหาย พัฒนาการไม่ได้เหมือนเด็กปกติ และหูพิการไม่ได้ยินทั้งสองข้าง การกระทำของแพทย์และพยาบาลโรงพยาบาลของรัฐ เป็นความประมาทเลินเล่อ ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย จึงขอให้บังคับจำเลย ร่วมกันชำระเงินสองล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปีของเงินต้นดังกล่าว

๑.๒ คดีอาญา ความผิดต่อชีวิต : ประมาท

โจทก์ฟ้องแพทย์และพยาบาลรักษาพยาบาลภรรยาของโจทก์โดยประมาท เป็นเหตุให้ภรรยาของโจทก์ถึงแก่ความตาย

โจทก์ฟ้องให้แพทย์และพยาบาลรับผิดชอบ

๑. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ : ด้วการ
๒. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๑ : กระทำโดยประมาททำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี และปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท
๓. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๐๗ : หอดทั้งผู้ช่วย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

13

๑.๒ คดีอาญา ความผิดต่อชีวิต : ประมาท

๔. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๐๘ : หอดทั้งผู้ช่วยถึงแก่ความตายหรือรับอันตรายสาหัส ต้องระวางโทษตั้งทับัญญัติไว้เ็น

มาตรา ๒๙๐ : มิได้เจตนาฆ่า แต่ทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ผู้นั้นถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๓ ปี ถึง ๑๕ ปี

มาตรา ๒๙๗ : ความผิดทำร้ายร่างกายจนเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำร้ายรับอันตรายสาหัส ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๖ เดือน ถึง ๑๐ ปี

มาตรา ๒๙๘ : ความผิดตามมาตรา ๒๙๗ ที่มีลักษณะประการหนึ่งประการใดตั้งทับัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘๙ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๒ ปี ถึง ๑๐ ปี

14

๑.๓ คดีหลักประกัน : ขอรับเงินช่วยเหลือเบื้องต้น

นาง ก ยื่นคำร้องแจ้งว่านาง ช มารดา ซึ่งมีสิทธิประกันสุขภาพ (๓๐ บาท) ได้มารักษาที่โรงพยาบาล ซึ่งเป็นหน่วยบริการตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติถึงแก่ชีวิต

คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีนี้เป็นความเสียหายเกิดจากการดำเนินไปตามพยาธิสภาพของโรค ดังนั้น จึงไม่เข้าเกณฑ์ที่จะได้รับเงินช่วยเหลือเบื้องต้น จึงมีมติไม่จ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้น

หมายเหตุ : คู่มือสารแนบท้าย ๒

(ข้อบังคับคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการจ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้น กรณีผู้รับบริการได้รับความเสียหายจากการรักษาพยาบาล พ.ศ.๒๕๕๔)

15

๑.๔ คดีจริยธรรม

(๑)คดีเกี่ยวกับมาตรฐานการประกอบวิชาชีพเวชกรรม

หลักกฎหมาย “ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมต้องรักษามาตรฐานการประกอบวิชาชีพเวชกรรมในระดับที่ดีที่สุดในสถานการณ์นั้นๆ ภายใต้ความสามารถและข้อจำกัดตามภาวะวิสัย และพฤติกรรมที่มีอยู่”

หมายเหตุ : คู่มือสารแนบท้าย ๔

(หมวด ๕ ข้อ ๑๕ แห่งข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ.๒๕๕๔)

16

๑.๔ คดีจริยธรรม

(๑)คดีเกี่ยวกับมาตรฐานการประกอบวิชาชีพเวชกรรม

คดีตัวอย่างที่ 1 : ผู้ร้องเรียนร้องว่า ได้รับการผ่าตัดยกกระชับและเสริมหน้าอกที่โรงพยาบาลเอกชน หลังผ่าตัดพบว่า เกิดรอยแผลเป็นขนาดใหญ่เหมือนรอยเย็บกระสอบบราวน์และหัวนม ขอให้แพทย์สภาวะตรวจสอบมาตรฐานการประกอบวิชาชีพเวชกรรมของแพทย์ ผู้ถูกร้องเรียน

17

๑.๔ คดีจริยธรรม

(๑)คดีเกี่ยวกับมาตรฐานการประกอบวิชาชีพเวชกรรม

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม.... เห็นว่า .... แพทย์ผู้ถูกร้องเรียนได้อธิบายถึงกระบวนการในการรักษาตลอดจนแผลผ่าตัดและแผลเป็นที่อาจเกิดขึ้นหลังผ่าตัดทุกราย และให้ผู้ช่วยตัดสินใจเองว่าสามารถยอมรับได้หรือไม่ แผลเป็นอาจจะรุนแรงหรือไม่รุนแรงขึ้นอยู่กับสภาพผิวหนังของผู้ป่วยเอง อาจต้องมาทำการรักษาต่อเนื่องภายหลัง ซึ่งผู้ป่วยรายนี้ได้รับทราบเรื่องลักษณะของแผลเป็นที่อาจเกิดขึ้น หลังผ่าตัดไม่ได้มีภาวะแทรกซ้อน ผู้ป่วยขาดการติดต่อ และไม่ได้มาแจ้งเกี่ยวกับแผลที่ใหญ่เพิ่มขึ้น หากมาพบผู้ถูกร้องเรียนจะแนะนำวิธีการรักษาบาดแผลให้ดูดีขึ้น

18

๑.๔ คดีจริยธรรม

(๑)คดีเกี่ยวกับมาตรฐานการประกอบวิชาชีพเวชกรรม

ประกอบกับราชวิทยาลัยศัลยแพทย์แห่งประเทศไทยมีความเห็นว่า แพทย์ผู้ถูกร้องเรียนได้ทำการผ่าตัดและให้การดูแลรักษาผู้ป่วยรายนี้โดยถูกต้องเหมาะสมตามมาตรฐาน และแผลเป็นที่อาจเกิดขึ้นได้จากการผ่าตัดดังกล่าว จึงเชื่อได้ว่าแพทย์ผู้ถูกร้องเรียนได้ให้การรักษานี้เป็นไปตามมาตรฐานของการประกอบวิชาชีพเวชกรรมในระดับที่ดีที่สุด ในสถานการณ์นั้นๆ ภายใต้ความสามารถและข้อจำกัดตามภาวะวิสัยและพฤติการณ์ที่มีอยู่ แพทย์ผู้ถูกร้องเรียนจึงมีประพฤติผิดข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2549 หมวด 4 ข้อ 15 กรณีมาตรฐานการประกอบวิชาชีพเวชกรรมจึงมีมติ คดีไม่มีมูล

19

๑.๔ คดีจริยธรรม

(๑)คดีเกี่ยวกับมาตรฐานการประกอบวิชาชีพเวชกรรม

คดีตัวอย่างที่ 2 : ผู้ร้องเรียนร้องว่า ได้ไปรับการทำให้ฟันหน้าด้วยเครื่องไอออนโตที่คลินิกเวชกรรมเอกชนที่ศูนย์การค้า ภายหลังจากทำให้ฟันหน้าดังกล่าวปรากฏว่าผู้ถูกร้องเรียน ปวดแสบ ปวดร้อน และปวดกล้ำเนื้อที่ร่างกายเหมือนถูกไฟดูดอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งมีอาการปวดศีรษะอย่างรุนแรงและแขนขาเริ่มอ่อนแรงมาจนถึงปัจจุบัน ขอให้แพทย์สภาตรวจสอบมาตรฐานการประกอบวิชาชีพเวชกรรมของผู้ถูกร้องเรียน

20

๑.๔ คดีจริยธรรม

(๑)คดีเกี่ยวกับมาตรฐานการประกอบวิชาชีพเวชกรรม

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการจรรยาธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม... เห็นว่า ... แพทย์ผู้ถูกร้องเรียนได้อธิบายวิธีการและขั้นตอนการทำรีเทนเนอร์ให้ผู้ร้องเรียนทราบ โดยผู้ถูกร้องเรียนเป็นผู้ให้การรักษาแก่ผู้ร้องเรียนด้วยตนเองจนเสร็จสิ้นขั้นตอนการทำรีเทนเนอร์โดยผู้ร้องเรียนมิได้ทักท้วงหรือแสดงความไม่พอใจ ประกอบกับราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งประเทศไทยให้ความเห็นว่า การทำให้ฟันหน้าในหน้าด้วยเครื่องไอออนโต ดังกล่าวไม่ถือว่าเป็นวิธีการรักษาที่ได้มาตรฐานการประกอบวิชาชีพเวชกรรม เนื่องจากไม่มีหลักฐานเชิงประจักษ์ยืนยันถึงประโยชน์ของวิธีดังกล่าว

21

๑.๔ คดีจริยธรรม

(๑)คดีเกี่ยวกับมาตรฐานการประกอบวิชาชีพเวชกรรม

- อีกทั้งผู้ป่วยอาจได้รับความเสียหายอันเกิดจากกระแสไฟฟ้าของเครื่อง มีอาการเจ็บปวดหรือรอยไหม้รอบบริเวณที่ทำการรักษา

นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาให้ความเห็นว่า เครื่องไอออนโตจัดเป็นเครื่องหรืออุปกรณ์บำบัดด้วยกระแสไฟฟ้าตรงไม่มีข้อชี้บ่งเพื่อลดอาการปวด ลดบวมหรือเพิ่มการไหลเวียนโลหิตเฉพาะที่

22

๑.๔ คดีจริยธรรม

(๑)คดีเกี่ยวกับมาตรฐานการประกอบวิชาชีพเวชกรรม

ดังนั้นเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า แพทย์ผู้ถูกร้องเรียนอาจมีการกระทำผิดข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2549 หมวด 4 ข้อ 15 ซึ่งบัญญัติว่า "ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมต้องรักษามาตรฐานของการประกอบวิชาชีพเวชกรรมในระดับที่ดีที่สุด ในสถานการณ์นั้น ๆ ภายใต้ความสามารถและข้อจำกัดตามภาวะ วิสัย และพฤติการณ์ที่มีอยู่"

สมควรนำเข้าสู่กระบวนการสอบสวนต่อไปโดยยังไม่ถือว่าผู้ถูกร้องเรียนมีความผิดด้านจริยธรรมจึงมีมติ คดีมีมูล

23

๑.๔ คดีจริยธรรม

(๒) ดำรงตนไม่สมควรโดยธรรมและไม่เคารพกฎหมายบ้านเมือง

หลักกฎหมาย : ข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2549 หมวด ๒ ข้อ ๔ "ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมย่อมดำรงตนให้สมควรในสังคมโดยธรรมและเคารพต่อกฎหมายบ้านเมือง"

คดีตัวอย่าง : เจ้าหน้าที่สาธารณสุขได้รับร้องเรียนว่า มีคลินิกที่เปิดโดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม (นายแพทย์ ข) แต่ไม่มีแพทย์ผู้มิประกอบวิชาชีพเวชกรรมตรวจ จึงได้ส่งสายลับเข้าไปรับการรักษา หลังรับการรักษาและได้ไปรับรองแพทย์ ได้เข้าไปตรวจสอบ พบว่า แพทย์ (นาย ก) ที่ตรวจมิใช่ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม โดยแพทย์เจ้าของคลินิกได้ให้การว่า ได้ไปทำธุระสำคัญต่างจังหวัดและได้แจ้งนาย ก แล้วว่า ห้ามเปิดสถานพยาบาลเด็ดขาด แต่นาย ก ผ่าฟันและทำการตรวจรักษาผู้ป่วยเอง ทั้งๆ ที่ไม่มีใบประกอบวิชาชีพเวชกรรม

24

๑.๔ คดีจริยธรรม

(๒) ดำรงตนไม่สมควรโดยธรรมและไม่เคารพกฎหมายบ้านเมือง

เจ้าพนักงานได้แจ้งข้อกล่าวหาแพทย์เจ้าของคลินิกเพื่อดำเนินคดีอาญาในความผิดฐานให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมทำการประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาลตามมาตรา ๓๔(๑) และฐานไม่จัดให้มีผู้ประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาลตลอดเวลาทำการตามมาตรา ๓๔(๑) แห่งพรบ. สถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ ศาลแขวงได้พิพากษาว่า แพทย์เจ้าของคลินิกมีความผิดจริง ให้จำคุก ๑ ปี ปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท โทษจำคุกรอลงอาญา ๑ ปี

25

๑.๔ คดีจริยธรรม

(๒) ดำรงตนไม่สมควรโดยธรรมและไม่เคารพกฎหมายบ้านเมือง

คณะกรรมการสอบสวน เห็นว่า นายแพทย์ ข ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการสถานพยาบาลได้ให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพทำการประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาล อันถือเป็นการดำรงตนไม่สมควรในสังคมโดยธรรมและไม่เคารพต่อกฎหมายบ้านเมือง ถือว่าเป็นความผิดตามข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๔๙ หมวด ๒ ข้อ ๔ ที่กำหนดว่า ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมย่อมดำรงตนให้สมควรในสังคมโดยธรรมและเคารพต่อกฎหมายบ้านเมือง คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นสมควรลงโทษ พักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรม นายแพทย์ ข เป็นเวลา ๑ เดือน กรณีไม่เคารพกฎหมายบ้านเมือง

26

๑.๔ คดีจริยธรรม

(๓)คดีเกี่ยวกับมาตรฐานการประกอบวิชาชีพเวชกรรมและดำรงตนไม่สมควรโดยธรรมและไม่เคารพกฎหมายบ้านเมือง

หลักกฎหมาย : ข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2549

(๑) หมวด ๔ ข้อ ๑๔ " ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมต้องรักษามาตรฐานการประกอบประกอบวิชาชีพเวชกรรมในระดับที่ดีที่สุดในการดำเนินการนั้นๆ ภายใต้อาณาเขตความสามารถและข้อจำกัดตามภาวะวิสัยและพฤติการณ์ที่มีอยู่ "

(๒) หมวด ๒ ข้อ ๔ "ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมย่อมดำรงตนให้สมควรในสังคมโดยธรรมและเคารพต่อกฎหมายบ้านเมือง"

27

๑.๔ คดีจริยธรรม

(๓)คดีเกี่ยวกับมาตรฐานการประกอบวิชาชีพเวชกรรมและดำรงตนไม่สมควรโดยธรรมและไม่เคารพกฎหมายบ้านเมือง

คดีตัวอย่าง : ผู้ร้องเรียน ร้องว่า แพทย์ผู้ถูกร้องเรียน (1)ไม่ได้ปฏิบัติตามแนวทางให้การรักษาในสถานพยาบาลของราชการที่มีสิทธิเบิกตรงกับกรมบัญชีกลางต้องมาแสดงที่สถานพยาบาล (2) ไม่มีหลักฐานเชิงประจักษ์ซึ่งข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ในการใช้ยาปฏิชีวนะ ยาแก้อักเสบ เป็นเวลานานๆ และไม่สามารถชี้แจงถึงความเหมาะสมผลของการจ่ายยาในปริมาณที่มาก และซ้ำซ้อนระยะเวลา

28

๑.๔ คดีจริยธรรม

(๓)คดีเกี่ยวกับมาตรฐานการประกอบวิชาชีพเวชกรรมและดำรงตนไม่สมควรโดยธรรมและไม่เคารพกฎหมายบ้านเมือง

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม เห็นว่า ประเด็นที่ ๑ ไม่ได้ปฏิบัติตามแนวทางให้การรักษาในสถานพยาบาลของราชการที่มีสิทธิเบิกตรงกับกรมบัญชีกลางด้วยการแสดงตนที่สถานพยาบาล ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกร้องเรียนได้ไปตรวจผู้ป่วยที่บ้าน แต่มีการบันทึกการตรวจและการจ่ายยาครบถ้วนประกอบกับคณะกรรมการสอบสวนของสถานพยาบาลของราชการได้พิจารณาแล้วว่าผู้ถูกร้องเรียนไม่ได้ปฏิบัติตามแนวทางให้การรักษาจริง จึงได้ลงโทษ "ภาคทัณฑ์" จึงถือว่าแพทย์ผู้ถูกร้องเรียนไม่ดำรงตนให้สมควรในสังคมโดยธรรมและไม่เคารพกฎหมายบ้านเมือง ดังนั้นแพทย์ผู้ถูกร้องเรียนจึงประพฤติผิดข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2549 หมวด 2 ข้อ 5 จึงมีมติตัดสินมีมูล

29

๑.๔ คดีจริยธรรม

(๓)คดีเกี่ยวกับมาตรฐานการประกอบวิชาชีพเวชกรรมและดำรงตนไม่สมควรโดยธรรมและไม่เคารพกฎหมายบ้านเมือง

ประเด็นที่ ๒ ไม่มีหลักฐานเชิงประจักษ์ซึ่งข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ในการใช้ยาปฏิชีวนะ ยาแก้อักเสบเป็นเวลานานๆ และไม่สามารถชี้แจงถึงความเหมาะสมผลของการจ่ายยาในจำนวนที่มากและซ้ำซ้อนระยะเวลา ข้อเท็จจริงพบว่าผู้ถูกร้องเรียนจ่ายยาที่ไม่เหมาะสม อาจเกิดอันตรายต่อชีวิตและร่างกายของผู้ป่วย หากรับประทานยาตามจำนวนที่สั่งจ่ายไปจริง ประกอบกับจ่ายยามากเกินความจำเป็นและซ้ำซ้อนระยะเวลา ผู้ถูกร้องเรียนจึงให้การรักษาส่งผู้ป่วยไม่ถูกต้องเหมาะสมตามมาตรฐานที่ดีที่สุด สถานการณ์นั้นๆ ภายใต้อาณาเขตความสามารถและข้อจำกัด ตามภาวะวิสัยและพฤติการณ์ที่มีอยู่ แพทย์ผู้ถูกร้องเรียนจึงประพฤติผิดข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2549 หมวด 4 ข้อ 15 จึงมีมติตัดสินมีมูล

30

๒. ความรู้เบื้องต้นกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพเวชกรรมและการต่อสู้อัตโนมัติ

๑. ก่อนการฟ้องร้อง
๒. เมื่อถูกฟ้องร้อง

31

๑. ก่อนการฟ้องร้อง ประกอบด้วย

- ๑.๑ การมีมนุษยสัมพันธ์ระหว่าง แพทย์ กับ ผู้ป่วย และญาติ
- ๑.๒ การปฏิบัติตาม พรบ.สถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๙) มีผลบังคับใช้วันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙
- ๑.๓ การวินิจฉัยแยกโรค (Differential Diagnosis) การวินิจฉัยเบื้องต้น (Provisional Diagnosis) การวินิจฉัยสุดท้าย (Final Diagnosis) และการวินิจฉัยเจาะจง (Definit diagnosis)
- ๑.๔ การนัดหมายผู้ป่วยเพื่อติดตามผลการรักษาและกรณีแพ้ยาหรือโรคแทรกซ้อนจากการรักษา

32

๑.๑ การมีมนุษยสัมพันธ์ระหว่าง แพทย์ กับ ผู้ป่วย และญาติ

แพทย์ทุกท่านควรดูแล แนะนำและให้การ
รักษาพยาบาล ผู้ป่วยทุกรายและญาติเสมือนญาติของตนเอง

33

๑.๒ การปฏิบัติตาม พรบ.สถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๙) มีผลบังคับใช้วันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่สำคัญ (ดาวน์โหลดได้ที่ www.ccme.or.th)

- (๑) การกำหนดอัตราค่ารักษาพยาบาล ค่ายาและเวชภัณฑ์ ค่าบริการทางการแพทย์ ค่าบริการอื่น
โทษ: จำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- (๒) (ก) การโฆษณาหรือประกาศใดๆ เกี่ยวกับการประกอบกิจการของสถานพยาบาล ต้องได้รับการอนุมัติ....
โทษ: จำคุกไม่เกิน ๑ ปี และให้ปรับอีกวันละ ๑๐,๐๐๐ บาท นับแต่....
(ข) การโฆษณาหรือประกาศอื่นๆ ...ชักชวน, เท็จหรือโอ้อวด เข้าใจผิด....
เกี่ยวกับการประกอบกิจการของสถานพยาบาล
โทษ: จำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ปรับอีกวันละไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท นับแต่....

34

๑.๓ การวินิจฉัยโรค

- (๑) การวินิจฉัยแยกโรค (Differential Diagnosis)
- (๒) การวินิจฉัยเบื้องต้น (Provisional Diagnosis)
- (๓) การวินิจฉัยสุดท้าย (Final Diagnosis) และ
- (๔) การวินิจฉัยเจาะจง (Definit diagnosis)

หมายเหตุ : ดูเอกสารแนบท้าย ๓

35

๑.๔ การนัดหมายผู้ป่วยเพื่อติดตามผลการรักษา และกรณีแพ้ยาหรือโรคแทรกซ้อนจากการรักษา

เมื่อแพทย์ให้การรักษาแล้วมีความจำเป็นอย่างไรที่ต้องนัดผู้ป่วยมาติดตามผลการรักษาอยู่เสมอ โดยเฉพาะในกรณีที่ให้การวินิจฉัยเบื้องต้นที่ไม่สามารถให้การวินิจฉัยที่แท้จริงได้ เพื่อติดตาม ประเมินผลว่า ผู้ป่วยได้รับการรักษาแล้วอาการดีขึ้นหรือไม่ ควรแนะนำให้ผู้ป่วยมาโรงพยาบาลทันที กรณี อาการไม่ดีขึ้นและเป็นเหตุฉุกเฉิน ตลอดจนอาการแพ้ที่เกิดจากยาที่รับประทาน ให้ปฏิบัติตาม เสนอนี้เป็นกิจนิสัย ดังนั้นการนัดหมายผู้ป่วยดังกล่าวจึงเป็นประโยชน์สำหรับ แพทย์อย่างยิ่งในการตอบปัญหาผู้ป่วยและการต่อสู้อัตโนมัติ

36

๒. เมื่อถูกฟ้องร้อง ประกอบด้วย

- ๒.๑ การกระทำของแพทย์ที่กฎหมายกำหนดว่าผิด
- ๒.๒ การร้องเรียนและการฟ้องคดี
- ๒.๓ คดีเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพ
- ๒.๔ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรับผิดชอบของแพทย์ในคดีต่างๆ
- ๒.๕ การเตรียมตัวและเตรียมใจเพื่อสู้คดี
- ๒.๖ โทษเกี่ยวกับความรับผิดของแพทย์

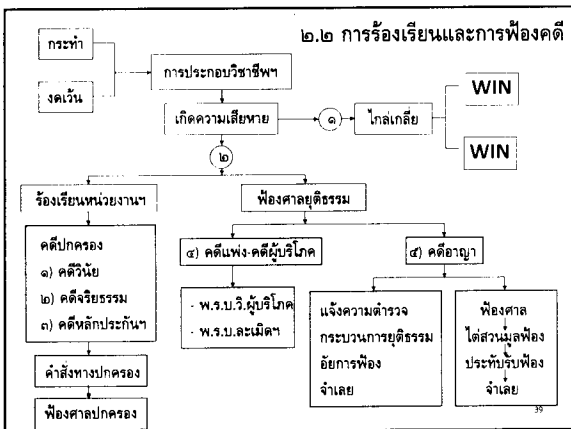
37

๒.๑ การกระทำของแพทย์ที่ ก.ม.กำหนดว่าผิด

ประมวลกฎหมายอาญา

๑. ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย (ประมาท)
  - ๑.๑ มาตรา ๓๙๐ อันตรายเป็นกายและจิต
  - ๑.๒ มาตรา ๓๐๐ อันตรายสาหัส
  - ๑.๓ มาตรา ๒๙๑ อันตรายทำให้เสียชีวิต
๒. ความผิดฐานทอดทิ้งเด็ก คนป่วยเจ็บหรือคนชรา (เจตนา)
  - ๒.๑ มาตรา ๓๐๗
  - ๒.๒ มาตรา ๓๐๘
๓. ความผิดฐานไม่ช่วยตามความจำเป็น (เจตนา) มาตรา ๓๗๔
๔. ไม่รับรองเท็จ (เจตนา) มาตรา ๒๖๙

38

๒.๒ คดีเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพ มี ๕ คดี

๑. คดีจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรมที่ผู้ป่วยหรือญาติร้องเรียนต่อแพทยสภาได้
๒. คดีวินัยจากการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการดูแลรักษาพยาบาลของแพทย์ในระบบราชการที่ผู้ป่วยและญาติสามารถร้องเรียนต่อฝ่ายปกครองหรือหัวหน้าส่วนราชการได้
๓. คดีหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ในกรณีที่มีผู้ป่วยเป็นผู้ประกันสุขภาพตามพระราชบัญญัติประกันสุขภาพแห่งชาติ เมื่อเกิดความเสียหายเกิดขึ้น จากการดูแลรักษาผู้ประกันสุขภาพดังกล่าวหรือญาติมีสิทธิการร้องเรียนต่อสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและหน่วยรับเรื่องร้องเรียนได้

40

๒.๓ คดีเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพ มี ๕ คดี

๔. คดีแพ่ง (คดีผู้บริโภค) ปัจจุบันเมื่อมีพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๕๑ ในกรณีที่มีผู้ป่วยได้รับความเสียหายจากการดูแลรักษามักจะฟ้องแพทย์เป็นคดีผู้บริโภค ตามกฎหมายดังกล่าว ซึ่งเป็นคดีที่ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลและการพิสูจน์จะตกแก่แพทย์ผู้เป็นจำเลย
๕. คดีอาญา ในกรณีการดูแลรักษาพยาบาลเกิดผลเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย ผู้ป่วย ทั้งที่เกิดอันตรายแก่กายและจิต อันตรายสาหัส หรือเสียชีวิต แพทย์ผู้ดูแลรักษาต้องรับโทษทางอาญา แต่มีข้อยกเว้นเนื่องจาก ผู้ป่วยให้ความยินยอม หรือรักษากรณีฉุกเฉิน แต่ข้อยกเว้นดังกล่าวไม่คุ้มครองแพทย์ที่ให้การดูแลรักษาพยาบาลที่ไม่ได้มาตรฐานการประกอบวิชาชีพเวชกรรม

41

๒.๔ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรับผิดชอบของแพทย์ในคดีต่างๆ

๑. กฎหมายหลัก
๒. กฎหมายวิธีพิจารณาคดี

หมายเหตุ : คู่มือสารแนบท้าย ๔
รายละเอียดดูตารางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรับผิดชอบของแพทย์ในคดีต่างๆ (หน้า ๔-๗)

42

คดี	กฎหมายหลัก	กฎหมายวิธีพิจารณาความ
๑.คดีจริยธรรม	- พรบ.วิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕ - ข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการ รักษางจจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๔๔ - พรบ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๔	- ข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยกระบวนการพิจารณา เกี่ยวกับคดีด้านจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพเวช กรรม พ.ศ. ๒๕๔๕
๒.คดีวินัย	- พรบ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๑ - พรบ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๔	- กฎ ก.พ. ว่าด้วยวินัยข้าราชการ กฎ ก.พ.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณา วินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑

คดี	กฎหมายหลัก	กฎหมายวิธีพิจารณาความ
๓.คดีหลักประกัน	- พรบ. หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - พรบ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๔	- ข้อบังคับว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข การ ร้องเรียน ฯ พ.ศ. ๒๕๔๗ - ข้อบังคับว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวน ฯ พ.ศ. ๒๕๕๖ - ข้อบังคับว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการอุทธรณ์ฯ พ.ศ. ๒๕๕๕
๔. คดีแพ่ง	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	-ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑
๕. คดีอาญา	ประมวลกฎหมายอาญา	ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

หมายเหตุ : คู่มือสารหมายเลข ๔

๒.๕ การเตรียมตัวและเตรียมใจเพื่อต่อสู้คดี

๑) จัดทำแฟ้มรวบรวมข้อเท็จจริงทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ โดยเรียงเอกสารเป็นลำดับหน้า

๑.๑ กรณีเกิดเหตุในโรงพยาบาลเดียว เช่น เหตุเกิดที่โรงพยาบาล ก. ตั้งแต่เริ่มการรักษาจนเกิดความเสียหาย

๑.๒ กรณีเกิดเหตุมากกว่า ๑ โรงพยาบาล เช่น เริ่มต้นโรงพยาบาล ก. เกิดความเสียหาย/โรคแทรกซ้อนไปรักษาต่อ โรงพยาบาล ข.....

๒) ศึกษากฎหมาย ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องในแต่ละคดี และปรึกษาแพทย์ผู้มีความรู้เกี่ยวกับคดีนั้น ๆ

๒.๕ การเตรียมตัวและเตรียมใจเพื่อต่อสู้คดี

๓) จัดตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการต่อสู้คดีต่างๆที่เกี่ยวข้อง ถ้าเป็นไปได้ ประธานคณะทำงานควรเป็นผู้อำนวยการสถานพยาบาล แพทย์ผู้เกี่ยวข้องกับคดีทุกท่าน ต้องให้ความร่วมมือในการให้ข้อเท็จจริงและร่วมต่อสู้คดี โดยมีที่ปรึกษากฎหมาย ทนายความ และควรปรึกษานักงานอัยการเป็นการเบื้องต้น (กรณีโรงพยาบาลของรัฐ)

๔) ปรึกษาและเตรียมแพทย์ผู้เชี่ยวชาญในคดีนั้นๆ เป็นการเบื้องต้นเกี่ยวกับความเห็นทางวิชาการและเตรียมเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับคดี

๒.๕ การเตรียมตัวและเตรียมใจเพื่อต่อสู้คดี

๕) ต้องเข้าต่อสู้คดี ด้วยข้อเท็จจริงตามข้อ ๑ และข้อกฎหมายข้อ ๒ แม้ว่าจะมีกฎหมายคุ้มครองว่าแพทย์ไม่ถูกฟ้องให้ใช้ศาลสินไหมทดแทนเพื่อการละเมิด ตามพรบ.ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เนื่องจากผลของคดีดังกล่าว แพทย์ต้องถูกไล่เบียด ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙ นอกจากนี้แพทย์อาจถูกดำเนินคดีอื่นๆที่เกี่ยวข้องได้อีก

๒.๕ การเตรียมตัวและเตรียมใจเพื่อต่อสู้คดี

๖) กฎหมายอื่นๆ ที่ควรทราบ

๖.๑ พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ (๕ หมวด ๘๗ มาตรา) โดยเฉพาะหมวด ๒ คำสั่งทางปกครอง มี ๘ ส่วน ตั้งแต่มาตรา ๑๒-๖๓ รวม ๕๒ มาตรา กฎหมายดังกล่าวเป็นกฎหมายกลางที่กำหนดหลักเกณฑ์ที่ประกันความเป็นธรรมและมีมาตรฐานในการออกคำสั่งทางปกครองเกี่ยวกับการพิจารณาในคดีจริยธรรม คดีวินัย และคดีหลักประกัน ซึ่งแพทย์สามารถใช้สิทธิในการอุทธรณ์หรือโต้แย้ง ในการอุทธรณ์ต่อเจ้าหน้าที่ที่ออกคำสั่ง หรือโต้แย้งคำสั่งดังกล่าว โดยฟ้องต่อศาลปกครอง

๒.๕ การเตรียมตัวและเตรียมใจเพื่อต่อสู้คดี

๖.๒ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๕๒ (๕ หมวด ๑๐๗ มาตรา) โดยเฉพาะหมวด ๑ การจัดตั้งและเขตอำนาจศาลปกครอง มาตรา ๗-๑๑ หมวด ๔ วิธีพิจารณาคดีปกครอง ส่วน ๑ การฟ้องคดีปกครอง มาตรา ๔๒-๕๓ ส่วนที่ ๒ การดำเนิน คดีปกครอง มาตรา ๕๔-๖๖ ส่วนที่ ๓ คำพิพากษาหรือคำสั่งคดีปกครอง มาตรา ๖๗-๗๕

- ระเบียบที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๕๓ มี ๑๑๖ ข้อ

ในกรณีที่แพทย์หรือผู้เสียหายที่ได้รับคำสั่งของแพทยสภา คำสั่งในคดีวินัยหรือคำสั่งในคดีหลักประกัน หากไม่เห็นชอบกับคำสั่งดังกล่าว มีสิทธิฟ้องต่อศาลปกครองได้ภายใน ๙๐ วัน เพื่อให้ศาลพิจารณาเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๒.๖ โทษเกี่ยวกับความรับผิดของแพทย์

- (๑) โทษทางจริยธรรม
- (๒) โทษทางวินัย
- (๓) โทษทางหลักประกัน
- (๔) ความรับผิดทางแพ่ง
- (๕) ความรับผิดทางอาญา

(๑) โทษทางจริยธรรม

- ๑) ว่ากล่าวตักเตือน
- ๒) ภาคทัณฑ์
- ๓) พักใช้ใบอนุญาต ไม่เกิน ๒ ปี
- ๔) เพิกถอนใบอนุญาต

(๒) โทษทางวินัย

- มาตรา ๑๐๐ โทษทางวินัยมี ๕ สถาน
- ๑. ภาคทัณฑ์
  - ๒. ตัดเงินเดือน
  - ๓. ลดขั้นเงินเดือน
  - ๔. ปลดออก
  - ๕. ไล่ออก

(๓) โทษทางหลักประกันทั่วไป

- ๑. คำสั่งเดือนให้ปฏิบัติโดยถูกต้อง
- ๒. ชำระค่าปรับทางปกครอง ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
- ๓. คืนเงินค่าบริการส่วนเกินหรือที่ไม่มีสิทธิเรียกเก็บพร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๑๕ ต่อปี
- ๔. แจ้งสภาวิชาชีพเกี่ยวกับการกระทำผิดของผู้ประกอบวิชาชีพ
- ๕. ดำเนินการทางวินัยกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๔) ความรับผิดทางแพ่ง

- (๑.๑) หมวด ๑ ความรับผิดเพื่อละเมิด
- ม. ๔๒๐ ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อทำต่อผู้อื่น โดยผิดกฎหมาย ให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด ก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิด จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น

๔. ความรับผิดชอบทางแพ่ง

(๑.๒) หมวด ๒ ค่าสินไหมทดแทนเพื่อละเมิด

มาตรา ๔๓๘ ค่าสินไหมทดแทนจะพึงใช้โดยสถานใด เพียงใดนั้น ให้ศาลวินิจฉัยตามควรแก่พฤติการณ์ และความร้ายแรงแห่งละเมิด อนึ่งค่าสินไหมทดแทนนั้น ได้แก่ การคืนทรัพย์สินอันผู้เสียหายต้องเสียไปเพราะละเมิด หรือใช้ราคาทรัพย์สินนั้น รวมทั้งค่าเสียหายอันจะพึงบังคับให้ใช้เพื่อค่าเสียหายอย่างใด ๆ อันได้เกิดขึ้นนั้นด้วย

55

(๕) โทษทางอาญา

มาตรา ๑๘ โทษสำหรับลงแก่ผู้กระทำความผิดมีดังนี้

- (๑) ประหารชีวิต
- (๒) จำคุก
- (๓) กักขัง
- (๔) ปรับ
- (๕) ริบทรัพย์สิน

56

๓. สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกแพทยสภา

หมวด ๒ สมาชิก

มาตรา ๑๑ สมาชิกแพทยสภาได้แก่ผู้มีความประพฤติ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
- (๒) มีความรู้ในวิชาชีพเวชกรรมโดยได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรในวิชาแพทยศาสตร์ที่แพทยสภารับรอง
- (๓) ไม่เป็นผู้ประพฤติเสียหาย ซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าน่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ
- (๔) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้จำคุกในคดีที่คณะกรรมการเห็นว่าน่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ
- (๕) ไม่เป็นผู้มีจิตเห็นเพื่อนไม่สมประกอบ หรือไม่เป็นที่กำหนดไว้ในข้อบังคับแพทยสภา

57

๓. สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกแพทยสภา

มาตรา ๑๒ สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกมีดังต่อไปนี้

- (๑) ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ขอหนังสืออนุมัติหรืออนุมัติบัตร แสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่าง ๆ หรือขอหนังสือแสดงวุฒิอื่น ๆ ในวิชาชีพเวชกรรม โดยปฏิบัติตามข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการนั้น
- (๒) แสดงความเห็นเป็นหนังสือเกี่ยวกับกิจการของแพทยสภาไปยังคณะกรรมการเพื่อพิจารณา และในกรณีที่สมาชิกร่วมกันตั้งทำสืบคนขึ้นไปเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาเรื่องใดที่เกี่ยวกับกิจการของแพทยสภา คณะกรรมการต้องพิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้เสนอทราบโดยมีชักช้า
- (๓) เลือก รับเลือก หรือรับเลือกตั้งเป็นกรรมการ
- (๔) มีหน้าที่ผดุงไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพและปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

58

๓. สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกแพทยสภา

มาตรา ๑๓ สมาชิกภาพของสมาชิกย่อมสิ้นสุดเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะกรรมการให้พ้นจากสมาชิกภาพ เพราะเห็นว่าเป็นผู้นำมา ซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพตามมาตรา ๑๑ (๓) หรือ (๔)
- (๔) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๑ (๑) (๒) หรือ (๕)

59

สู้ไว้สู้ดี

“ แพทย์ควรตั้งกติกาสู่ตัวเอง
ทั้งวิชาชีพพอควร
และกฎหมาย
เพราะจะเป็นการป้องกัน
แพทย์
จากการฟ้องร้องได้ ”

ดูเอกสารทั้งหมดได้ที่ www.ccme.or.th